



משטרת ישראל
אגף המבצעים



-בלמ"ס-

נוהל זה הותר לעיון על פי חוק חופש המידע

			נוהלי אג"מ
מספר: 220.70.71	תת-פרק: מתנדבים	פרק: שיטור וקהילה	
שם: הפעלת מתנדב - מדריך הגנה עצמית			תאריך פרסום: 10/02/2025
			תאריך תחילה: 10/02/2025
			תאריך ביטול:
			נוסח: 2

1. כללי

- א. במשטרת ישראל ישנם מתנדבים שמוסמכים על ידי מוסדות מוכרים ממנהל הספורט/גוף ביטחוני מקביל כמדריכי קרב מגע/אומנויות לחימה שונות.
- ב. בשל הצורך בהעלאת כשירותם המבצעית של מתנדבי משטרת ישראל באימוני קרב מגע והגנה עצמית, הוחלט על גיוס והפעלה של מדריכי הגנה עצמית - מתנדבים אשר יספקו מענה לצורך זה ביחידות.
2. מטרת הנוהל - הסדרת תהליך גיוס, הסבה והפעלת מתנדבים מדריכי הגנה עצמית, לסייע בחיזוק הכשירות המבצעית של מערך מתנדבי המשא"ז ביחידות המשטרה.
3. בסיס חוקי להפעלת המתנדבים - פריט 10 בתקנות המשטרה (המשא"ז) - סיוע בביצוע פעולות הדרכה והסברה בקהילה ועזרה לאוכלוסיות נזקקות.
4. עקרונות מנחים
- א. מתנדב ידריך הגנה עצמית רק לאחר מעבר השתלמות הסבה למדריכי הגנה עצמית ("אכיפה קרובה"), על פי תיק יסוד מכללה ועל ידי סגל מגמת קרב מגע וכושר במכללה.
- ב. מתנדב יהיה רשאי להעביר הדרכות למתנדבי משא"ז בלבד (ולא לשוטרי קבע).
- ג. ההדרכה תתבצע רק למתנדבים הפועלים ביחידות ייעודיות במשא"ז (יחידות מבצעיות המפעילות סמכויות שיטור), בעלי כשירות רפואית בתוקף לפעילות ברמת עצימות בינונית ומעלה.
- ד. הדרכה ראשונה של מדריך מתנדב, תלווה על ידי מדריך נע"ת (שוטר קבע) לצורך חניכה.
- ה. כל אימון ילווה בנציג מטעם התחנה/יחידה שהוא שוטר קבע (להלן: "שוטר מלווה") לסיוע למדריך בארגון האימון, סדר, משמעת ושמירה על כללי בטיחות.

5. **אחריות מקצועית לנוהל** – מ' מגמת קרב מגע וכושר במכללה בשת"פ מדור מתנדבים.

6. **הגדרות**

א. **מתנדב מדריך הגנה עצמית** – מתנדב שהוסמך לעסוק בהדרכה בתחום קרב מגע/הגנה עצמית/התנהגות מבצעית/אכיפה קרובה, הכוללת תרגול סימולציות, לשמירת כשירות מבצעית בפעילות במשטרת ישראל (להלן: "**מתנדב מדריך**").

ב. **קצין כשירויות מחוזי** – כולל ק' כשירויות מג"ב ואת"ן.

ג. **רכז יחידה – מתנדב מדריך הגנה עצמית במעמד סק"ם (סגל קבע מתנדב)** – מתנדב שמונה על ידי ק' מתנדבים מחוז/מרחב (על פי רמת כישוריו, יכולותיו ומוטיבציה) לסייע בניהול מערך המתנדבים המדריכים ברמה מחוזית/מרחבית בנושאים אלה: איתור מועמדים, תיאומי הדרכות ואימוני ריענון למדריכים, העברת אימוני ריענון למתנדבים המדריכים, תיאומי הדרכות הגנה עצמית למתנדבים בתחנות/יחידות, פיקוח ומעקב.

7. **מבנה ארגוני ותחומי אחריות**

א. ככלל, ארגון וניהול המתנדבים המדריכים יתבצע ברמה מרחבית תחת ק' מתנדבים מרחבי, בהכוונה מקצועית של ק' כשירויות המחוזי.

ב. בכל מרחב ימונה מתנדב – רכז יחידה לסייע לרכז המתנדבים המרחבי בטיפול בניהול מערך המתנדבים המדריכים, תיאום תוכניות ההדרכה והריענון למדריכים ויישום תכנית ההדרכות מול התחנות ויחידות השטח, פיקוח ובקרה.

ג. ניתן להציב מתנדב – מדריך הגנה עצמית (להלן: "**מדריך הגנה עצמית**") ברמת תחנה/יחידה או ברמה מרחבית, בהתאם לצרכים ולמאפיינים האלה:

1) **מתנדב מדריך תחנה/יחידה** – מתנדב המעוניין לקחת אחריות הדרכתית למתנדבי התחנה/היחידה שלו בלבד. המתנדב יוצב תחת התחנה ויופעל על ידי רכז המתנדבים בתחנה בתיאום עם רכז היחידה המרחבית.

2) **מתנדב מדריך מרחבי** – מתנדב המעוניין לבצע פעולות הדרכה לכלל יחידות המתנדבים במרחב. המתנדב יוצב ברמה מרחבית ויופעל על ידי רכז המתנדבים המרחבי בתיאום עם רכז היחידה המרחבי.

ד. גיוס והצבת מתנדב מדריך וניהול המתנדב במערכת מגייס ו-ERP (תחת הגדרת – "מתנדב מדריך הגנה עצמית") – יתבצע בסיוע מב"ס/רכז מתנדבים תחנה (ביחס למתנדב מדריך תחנה) או רכז מתנדבים מרחב (ביחס למתנדב מדריך מרחבי).

ה. מעבר לרמה המרחבית, ניתן לבנות מסגרת ניהולית ברמה מחוזית תחת ענף מתנדבים מחוז, למנות רכז יחידה (מתנדב סק"ם) מחוזי ולפעול מול המרחבים בהתאם לעקרונות המפורטים בסעיפים 7. א-ב לעיל.

8. **דרישות סף למועמדים לתפקיד מדריך מתנדב**

א. מדריך יכול להתמנות לתפקיד מקרב מערך המתנדבים הפעיל (עיסוק נוסף) או דרך גיוס ישיר לפעילות בתפקיד זה בלבד.

ב. המועמד נדרש להיות בעל הסמכת מדריכי הגנה עצמית המוכרת על ידי מנהל הספורט או על ידי גוף ביטחוני מקביל (צה"ל/שב"כ/משטרה).

ג. בעל תעודת מע"ר בתוקף (מגיש עזרה ראשונה).

ד. כשיר לפעילות ברמת עצימות בינונית לפחות.

ה. מעבר תהליך יחב"ם – מילוי שאלון התאמה ובדיקת דוממים בלבד.

9. הדרכה וריענון

א. השלמות הסבה

1) במסגרת תהליך הסמכת המתנדבים להדרכת הגנה עצמית, המתנדבים יעברו השתלמות הסבה למדריך הגנה עצמית במכללה הלאומית, על פי תיק יסוד מכללה – קוד הכשרה 15887.

2) אופן ההיערכות ותיאום השתלמות ההסבה למדריכים:

- (א) מידי שנה, ר' תחום הכשרות מתנדבים/מח' מתנדבים יבחן את פוטנציאל גיוס מתנדבי מדריכי הגנה עצמית הקיים מול המחוזות/מג"ב ואת"ן.
- (ב) ר' תחום הכשרות מתנדבים/מח' מתנדבים יעביר פנייה אל קה"ד אג"ם לתיאום השתלמות הסבה למתנדבים - מדריכי הגנה עצמית, בגאנט ההכשרות של המכללה, על פי פוטנציאל שגובש מול יחידות השטח (אחת לחציון וכדומה).
- (ג) כל מועמד להשתלמות הסבה, יעבור בדיקת התאמה על ידי ק' כשירויות מחוז/מרחב/מג"ב/את"ן בסיוע רכו מתנדבים מחוז/מרחב, בהתאם לתנאי הסף המפורטים בסעיף 8 לעיל.
- (ד) רשימת המועמדים המאושרים תועבר על ידי רכו המתנדבים המחוזי/מג"ב/את"ן אל ר' תחום הכשרות מתנדבים/מח' מתנדבים, כולל אישורי ההסמכה שלהם באזרחות/צה"ל/כמדריכי הגנה עצמית.
- (ה) ר' תחום הכשרות מתנדבים יעביר פרטי המועמדים והאישורים אל מ' מגמת קרב מגע וכושר במכללה לצורך אישור השתתפותם בהשתלמות ההסבה.
- (ו) ר' תחום הכשרות מתנדבים יאשר ההשתלמות מול מרכז תיאום ארצי ויעדכן את יחידות השטח.
- (ז) **הערה:** שוטר שבעת שירותו בעבר במשטרה הוסמך ופעל כמדריך הגנה עצמית ומאז הפסקת שירותו במשטרה עבר פרק זמן של פחות משנה - יוכל להתנדב כמדריך הגנה עצמית ללא ביצוע הכשרת הסבה. אם חלפה מעל שנה ממועד שחרורו מהמשטרה ועד שנתיים – יידרש לבצע ריענון במסגרת אימון ריענון כמוסבר בסעיף ב' להלן. אם חלפו מעל שנתיים - יעבור הכשרת הסבה מלאה כמפורט בסעיף זה.

ב. אימון ריענון

- 1) אחת לשנה יבצעו המתנדבים המדריכים אימון ריענון בנושא הגנה עצמית.
- 2) האימון יתבצע על ידי רכו היחידה (שעבר הדרכה ספציפית להעברת אימון ריענון במסגרת השתלמות ההסבה שהוא מבצע במכללה).
- 3) האימון יתבצע על פי תכנית שתופץ על ידי רכו המתנדבים המחוזי/מרחבי ובתיאום עם ק' כשירויות מחוזי.
- 4) פיקוח ומעקב אחר אימוני הריענון + זימון המתנדבים לאימון + תיאום מתקן אזרחי/משטרתי לאימון – באחריות רכו המתנדבים המחוזי/מרחבי בסיוע רכו היחידה.
- 5) מתנדב שלא יעבור אימון ריענון, תוקפא הסמכתו, עד להשלמת האימון הנדרש.

10. אופן ביצוע ההדרכות הגנה עצמית למתנדבים ביחידות השטח

א. רע"ן מתנדבים מחוז/ק' מתנדבים מרחב (בסיוע רכז מתנדבים/רכז יחידה/ק' כשירויות)

- 1) ירכז דרישות מתחנות/מיחידות השטח, להדרכות בתחום הגנה עצמית למתנדבים – ברמה שנתית או חציון.
- 2) יאתר בשת"פ יחידות השטח/ק' כשירויות מחוז והרשויות המקומיות מתקן משטרת/אזרחי לביצוע האימונים.
- 3) יכין גאנט הדרכה בנושא הגנה עצמית חציונית/שנתית הכוללת: תאריך האימון ומיקום, מס' מתנדבים משתתפים, תיאום מדריך מהתחנה/יחידה לביצוע האימון.
- 4) ארגון אביזרים נלווים לאימון + ערכת מע"ר.
- 5) קבלת תכנית ההדרכה (סילבוס אימון) מק' כשירויות מחוז/מרחב.

ב. רכז יחידה

- 1) זימון המתנדבים לאימון.
- 2) תיאום העברת ציוד ואביזרים נלווים לאימון (בסיוע שוטר מלווה מהתחנה/יחידה).
- 3) משיכת ערכת מע"ר לאימון.
- 4) קבלת דוח סיכום אימון והעברתו לרכז מתנדבים מרחב/מחוז.

ג. שוטר מלווה מהתחנה/יחידה

- 1) תיאום הגעת המתנדבים לאימון.
- הערה: המתנדבים ירשמו לאימון ביומן היחידה.
- 2) רישום המתנדבים + המתנדב המדריך במערכת שירת הסירנה תחת פעילות הדרכה.
- 3) סיוע למדריך בארגון האימון, סדר, משמעת ושמירה על כללי בטיחות.
- 4) הזנת ביצוע ההדרכה בסיומה, למתנדבי היחידה במערכת.

ד. מדריך מתנדב

- 1) התייצבות לאימון.
- 2) ביצוע האימון בהתאם לתוכנית הסילבוס שנקבעה על ידי ק' כשירויות.
- 3) בסיום האימון הוצאת דוח סיכום אימון והעברתו לרכז היחידה.

11. פיקוח ובקרה

- א. רע"ן מתנדבים/ק' מתנדבים מרחב – עמידה בתוכנית האימונים השנתית.
- ב. ק' כשירויות מחוז/מרחב – הנחייה וליווי מקצועי.
- ג. רכז מתנדבים מרחב/מחוז (בסיוע רכז יחידה):
- 1) פיקוח על ביצוע ריענון למדריכים אחת לשנה.
 - 2) פיקוח שכל מתנדב מדריך ישובץ ויבצע לפחות אימון הדרכה אחד בחציון למתנדבים (תדירות הדרכה מינימלית שנתית).
 - ד. שוטר מלווה – פיקוח על התנהלות המתנדבים באימון.